

peter smik

keramika / ceramics

„Keramika je o večnom skúšaní a sklo je alchýmia...
Vzťahy, život, príroda. To sú momenty, ktoré nesú v sebe silu,
akú sa snažím zaznamenať. Nepracujem dlhodobo
na nejakej téme, nerozvíjam jeden motív, život prináša
nové pocity a niečo z nich chcem trvalo zachytiť.“

— Peter Smik —

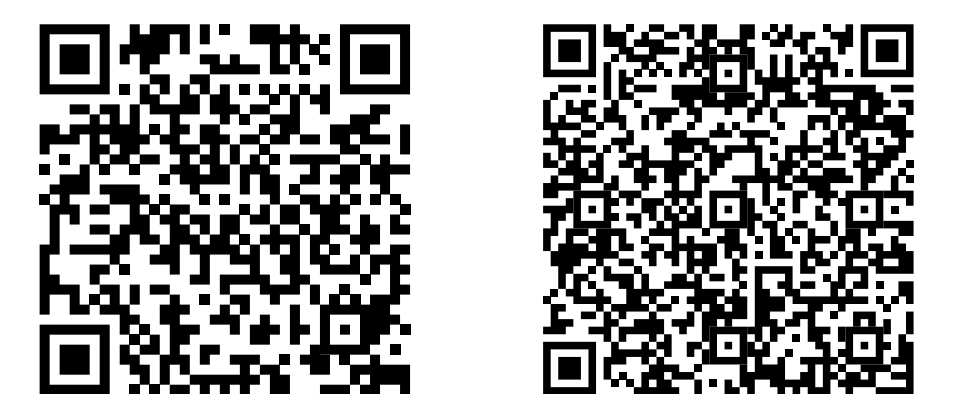
Výstava spišského výtvarníka, **keramikára Petra Smika**, uvádza výber komornej a monumentálnej tvorby za posledné obdobie. Autorovo dielo bolo uvedené Galériou umelcov Spiša v r. 2016 na profilovej výstave pod názvom Keramika a následne spracované v monografickom katalógu. Výstava v Krajskej galérii v Prešove je zriedkavou a vzácnou udalosťou: prezentácia keramiky je všeobecne veľmi náročná a v regióne Spiša je minimum umelcov, systémovo sa venujúcich tomuto druhu umenia.

Smikova tvorba vychádza z umeleckého spracovania rôznorodého materiálu ako kamenina, porcelán a sklo, ktoré rozmanitými technologickými postupmi premieňa na keramické a sklenené plastiky: tie napriek svojej zložitosti nepopierajú tradičnú úlohu keramiky. Gro tvorby tvoria komorné a monumentálne objekty s použitím jemnej i hrubej kameniny a porcelánu, vypaľovaných v peci. Okrem keramiky sa venuje tvorbe sklenených objektov, pri ktorých využíva „fusing“ (tavenie skla) a výrobe vitráží.

Autor, zastúpený v zbierke Galérie umelcov Spiša, sa popri umeleckej tvorbe aktívne podieľa na výtvarnom živote východného Slovenska nielen ako vystavujúci umelec, ale aj ako edukátor, organizátor výstav a rezidenčných umeleckých pobytov. V rámci aktivít občianskeho združenia Annogallery spolu s manželkou Katarínou realizoval množstvo workshopov a výstav, putujúc s keramickým kruhom nielen po regióne, ale aj za jeho hranice, neúnavne prezentujúc „posolstvo zeme“, s cieľom zdieľať voľnú kreativitu „spečatenú hlinou“. Formovanie hlíny je totiž účinnou arteterapiou a tak ako ostatné druhy výtvarného umenia, aj keramika sa stáva prostriedkom, ktorým môžeme objavovať seba i svet a vytvárať medzi nimi nový vzťah. Ako uvádza autor: „Táto činnosť ma naplňa, prináša ľuďom radosť a rozptýlenie. Je to zároveň nevyčerpatelná studnica nápadov, energie a kreativity.“ Občianske združenie Annogallery popritom rozšírilo kreatívne zázemie: autorskú galériu v Hôrke na Spiši, priamo nad umelcovým keramickým ateliérom, o nové kontaktné centrum v Bežovciach na Zemplíne, ktoré popri kvalitne vybavenej dielni na prácu s keramikou, sklom a rôznymi výtvarnými technikami umožňuje realizovať rezidenčné umelecké pobyty.

Lucia Benická,
kurátorka výstavy

Profily autora na webe:

O AUTOROVI

Peter Smik sa narodil v r. 1968 v Poprade, žije a tvorí v neďalekej Hôrke. Venuje sa voľnej a úžitkovej tvorbe, realizuje workshopy keramiky a podieľa sa na výtvarných projektoch. Štúdium absolvoval na Strednej priemyselnej škole v Poprade a Strednej umelecko-remeselnej škole v Prahe. Ďalšie štúdium keramiky a práce so sklom absolvoval na rôznych stážach v Česku a v Nemecku (v r. 2004 / Spracovanie plochého skla tiffany technikou a Tavenie skla v Čechách, r. 2008 / Papierový porcelán v Grenzhausen v Nemecku, r. 2009 / Tlač na keramiku na Akadémii Karlsruhe v Nemecku, r. 2009 / Škola keramiky v Čechách). Autor vystavuje doma i v zahraničí. Jeho práce sú zastúpené vo verejných a súkromných zbierkach na Slovensku, v Maďarsku, Francúzsku, Nemecku, Švajčiarsku, Poľsku a v Českej republike.

Kurátorka: Lucia Benická – Galéria umelcov Spiša

Odborná spolupráca: Peter, Katarína a Veronika Smikovci – Annogallery

Grafika: Ivana Babejová – Galéria umelcov Spiša

Produkcia: Krajská galéria v Prešove – kultúrne zariadenie Prešovského samosprávneho kraja v spolupráci s Galériou umelcov Spiša – kultúrne zariadenie Košického samosprávneho kraja a Annogallery, o.z.

krajsgaleria.sk | gus.sk | anno.gallery

Lucia Benická: KORENE ZEME / k výstave Petra Smika

Z HLINY / Rudiment zeme, inšpirácie z krajiny, formovanie diela z obyčajného kusu hlíny pripomína prapodstatu Stvoriteľa. Keramika, balansujúca na hranici umenia a remesla nás spája s koreňmi zeme, je jej metamorfózou v rôznych formách a tvaroch. Nevyhnutné remeselné zručnosti, široká škála materiálov, techník a technológií sú súčasťou procesu tvorby, pri ktorom sa z obyčajnej hrudy hlíny stáva umelecké dielo.

Keramikár Peter Smik je zrastený so Spišom. Jeho tvorba priamo reflektuje reliéf krajiny. Sám hovorí: "...rád sa prechádzam po kopcoch Spiša, je to pre mňa očistný obrad. Som zrastený s touto zemou, stávam sa jej súčasťou, jej povrchom. Keď dostanem do rúk plát hlíny, začnem ho formovať a získavam tak povrch krajiny, ktorá má svoj tvar, znovuzrodený z hlíny..." Vo svojej tvorbe experimentuje s tvarmi aj materiálom, pri tvorivom hľadaní prechádza od komorných po monumentálne objekty, tvarovo sa meniacich od precízne vypracovaných metafor krajiny až po abstraktné labyrinty buniek s hutným, energiou zeme nabitým posolstvom. Každé dielo nesie v sebe nezameniteľný rukopis, pečať „zemitosti“, priame prepojenie s Matkou prírodou.

PRESAHY / Smikova keramická tvorba expanduje aj za hranice voľného výtvarného umenia do monumentálnych realizácií na zákazky pre rezidencie a komerčné objekty, prevažne v podtatranskom regióne. Väčšinou sú to keramické fontány, nástenné mozaiky, záhradné plastiky, reliéfy a vitráže. Z autorovej dielne vyšli aj unikátne vitráže v kostole v Spišskej Sobote, ktoré realizoval v spolupráci s inými regionálnymi umelcami. Ako uvádza autor: „Ručne vyrábaná umelecká keramika, fusingové sklo a vitráž pre interiéry a exteriéry ma nútia k tvorbe pre objekt ako celku. Svetidlá a svetelné objekty z farebného skla a keramiky, vitrážové, okenné, dverové a nábytkové výplne zo skla, dekoračná vitráž a keramická mozaika, to všetko vytváram na základe podnetu z priestoru. Zapája sa fantázia a tá ma ženie tvoriť až do momentu, dokedy nie som s prácou spokojný. Výsledný efekt nás podnecuje k tomu, aby sme vnímali dielo a nechali sa unášať krásou objektu ako celku.“ Objekty z keramiky a fusingového skla, ktoré tvoria autorovu „srdcovku“, sú inštalované aj v pamätníku EXODY v Košiciach.

O VÝSTAVE / Ateliér Petra Smika je plný diel „v tranzite“, tvoriacich kompaktnú časť umelcovej osobnosti a domácnosti, komorné aj záhradné objekty, príbehy z hlíny. Sú to tie, ktoré by podľa autora „nemali opustiť dom“, lebo má k nim zvláštnu väzbu a viažu sa k jeho predstavám o dokonalosti. Mnohé zo skorších diel sú už súčasťou súkromných a verejných zbierok. Ucelený pohľad na Smikovu tvorbu sa tak na výstave prelína v relatívne nových tematických cykloch. Každý výstavný celok má svoj osobitý príbeh, sprevádzaný autorovým vyznaním. Prevažujú objekty zo šamotovej kameniny, dopĺňané rôznymi pigmentami, glazúrami, taveným sklom či engobou. Počas rokov praxe vyvinul Smik autorské kombinované techniky aplikované v jednotlivých dielach, korešpondujúce s voleným tvaroslovím.

Osobitnú výstavnú časť tvoria mrazuvzdorné objekty v exteriéroch z kameniny, glazúr a pigmentov, ktoré korešpondujú s autorovou filozofiou vytvoriť príbehy, osobné reflexie o živote: cykly KRABICE (2012) a KLOBÚKY (2007). Sú spomienkami na minulosť i budúcnosť, hravé vo forme, bohaté v komponentoch, ktoré môžeme skladať a obmieňať v množstve novotvarov. Krabice sú zároveň súčasťou známej kolekcie prác pod názvom ŽIVOT AKO ZO ŠKATUĽKY / FOOD BOX LIFE (od r. 2010), ktorých nosnou myšlienkou je voľná interpretácia zmyslu každodenného života. Krabičkový svet, alebo život ako zo škatuľky je zároveň odkazom o stave spoločnosti: vzniká celá kopa krabičiek, myšlienok, súvislostí, zaškatuľkovaných odkazov, celé bunečné zhľuky o živote.

Profilová výstava Petra Smika prezentuje jeho dielo „nielen ako zo škatuľky“ v širokom kontexte doterajšej tvorby. Poukazuje na jeho mimoriadnu činorodosť a umožňuje konfrontovať autorské príbehy z hlíny, ktoré boli formované na základe autorovej reflexie sveta, v ktorom žijeme. Katalóg, publikovaný Galériou umelcov Spiša v r. 2016, zachováva túto naráciu a vytvára prvú „encyklopédiu“ Smikovho diela. Ďalšia cesta tvorivého hľadania bude tvoriť osobitnú kapitolu, lebo ako hovorí autor: „Cesta keramickej tvorby bola pre mňa cesta ísť za svojim cieľom. Nakoniec človek vždy dosiahne svoj cieľ iba vytrvalosťou, úsilím a zúročujúcimi skúsenosťami. Všetky moje doterajšie práce vychádzajú zo mňa. Ide predovšetkým o vyjadrenie mojich pocitov. Nechávam sa pohltiť radosťou z hľadania...“